

МУҒАЛЛИМ ҲАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

Илимий-методикалық журнал

№ 4 2023

МУАЛЛИМ ХАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИҲ

Илимий-методикалық журнал

2023

4-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жанындагы
Жоғарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хам хабар агентлиги тәрәпинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы ғуўалық берилген.*

Нөкис

4-сан 2023

июль

Шөлкемлестіріушілер:

*Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендіріу Министрлиги,
ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы*

**Редактор:
А. Тилегенов**

Редколлегия ағзалары:

Мақсет АЙЫМБЕТОВ	Асқарбай НИЯЗОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ	Сабит НУРЖАНОВ
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ	Уролбой МИРСАНОВ
Ерполат АЛЛАМБЕРГЕНОВ	Нуржан МАТЧАНОВ
Алишер АЛЛАМУРАТОВ	Шукурилло МАРДОНОВ
Дилшодхўжа АЙТБАЕВ	Бахтиёр РАХИМОВ
Тўлқин АЛЛАЁРОВ	Арзы ПАЗЫЛОВ
Умида БАҲАДИРОВА	Барлықбай ПРЕНОВ
Фархад БАБАШЕВ	Қаххор ТУРСУНОВ
Гулзода БОЙМУРОДОВА	Нурзода ТОШЕВА
Маманазар ДЖУМАЕВ	Тажибай УТЕБАЕВ
Асқар ДЖУМАШЕВ	Амангелди КАМАЛОВ
Алишер ЖУМАНОВ	Ризамат ШОДИЕВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА	Зафар ЧОРШАНБИЕВ
Мырзамурат ЖУМАМУРАТОВ	Рустам ФАЙЗУЛЛАЕВ
Холбой ИБРАГИМОВ	Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Умида ИБРАГИМОВА	Гулрухсор ЭРГАШЕВА
Меруерт ПАЗЫЛОВА	Гавхар ЭШЧАНОВА

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХАМ ЭДЕБИЯТ

Fayzullayeva D. U., Maxmudova M. O'qituvchilar tayyorgarligining mazmuni, tuzilishi va rivojlanish darajalarini belgilashda aqli texnologiyalarni qo'llash	6
Rashidova G. G'. Pedagogika fanini o'qitishda Alisher Navoiy asarlarining tarbiyaviy ahamiyati	10
Пирматова А. В. Инглиз тилини ўрганишда нофилологик мутахассисликлар талабалари ўртасида мотивацияни шакллантириш	15
Xusanova G. T. Antonimlarni o'rganishning lisoniy va kognitiv jihatlarini	21
Ulasheva U. M. Badiiy adabiyot vositasi maqollar yordamida xorijiy til o'qitish metodikasini takomilllashtirishda zamonaviy metodlardan foydalanish	25
Кадьрова Н. Семантика железнодорожных терминов в русском и узбекском языках	31
Файзуллаева З. Развитие коммуникативных навыков посредством интерактивных технологий	35
Мухаммедова О. А. Иностранный язык для студентов вузов задачи обучения	44
Azizova M. M. Analysis of the word "toast" meaning and cultural influence	49
Niyatova M. N. Modern technology as a means of teaching a foreign language	53

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Хамдамова М. Т. Талабаларда бошқарув маданиятини ривожлантириш технологияларини такомиллаштириш	59
Rizayeva S. D. Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etishda individual yondashuvning konseptual modeli	63
Эшбуриева М. У. Ривожлантирувчи таълим тизими шароитида касбий ва шахслараро мулоқотнинг ўрни	72
Maxkamova D. "Individual maslahat" didaktik resurslarining o'quvchilarni kasbga yo'naltirish tizimiga tadbiq etish	76
Adizova N. B. Talabalarda korpus texnologiyalari asosida pragmatik kompetentsiyani shakllantirishning modeli	82
Azizova D. G'. Neft va gaz ishi asoslari fani negizida talabalarning muhandislik kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi	87
Ҳошимов И. Ўзбекистон республикаси умумтаълим мактабларида тарихий-маданий миллий меросдан фойдаланиш йўналишлари ва модели	92
Djalolova S. X. Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy karyerani loyihalashtirish ko'nikmasini rivojlantirish ilmiy-metodik kuzatuvning pedagogik xususiyatlari	103
Холбозорова Н. Х. Педагогик касбига йўналтириш жараёнида талабаларнинг шахсий ривожланиши	112
Солиева М. Талабаларни дунёкарашини шакллантиришда бадиятнинг ўрни	120
Umirova N. M. Oliy ta'limda xorijiy tajribalarda sinalgan o'quv dasturlardan foydalanishning pedagogik asoslari	129
Abdisheripova Sh. B. Kompetentsiyaviy yondashuv asosida o'quvchilarning kreativ fikrlashini rivojlantirishning tarixiy-pedagogik asoslari	134
G'ayipova G. N. Egra, egma xalqaro baholash dasturlari va ularning ahamiyati	138
Israilova Sh. J. Mustaqil ta'limda o'qish ko'nikmasini qo'llash orqali og'zaki nutqni rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik, konseptual zaruriyati	142
Nasriddinov X. B. Ta'lim oluvchilarning kreativligi pedagogik muammo sifatida	146
Raximova F. N. Oliy ta'lim muassasalarida multimedia vositalari asosida talabalarning ijtimoiy pedagogik faoliyatini takomilllashtirish	152
Ravshanov O. A. Virtual psixologik xizmatni tashkil etishning vazifalari va afzalliklari	159
Qilichova M. X. Yoshlarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda Sharof Rashidov asarlaridan foydalanishning o'ziga xosligi	169
Alifjonova M. Ekoestetik kompetentsiyani shakllantirishda xalq og'zaki ijodining o'rni va pedagogik ahamiyati	176

Pulatova M. K. Umumtaʼlim maktablari oʻqituvchilarida oʻquvchilarni oʻquv strategiyalariga (learning strategies) oʻrgatish koʻnikmalarini rivojlantirish	183
Aripov Z. Boʻlajak oʻqituvchilarni oʻzini ijodiy rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish	188
Saparboyeva D. S. Inson qadrini ulugʻlash xususiyatlari	193
Nazarova D. A. Klaster yondashuvi – inklyuziv taʼlim siyosatini amalga oshirishning muhim strategik mexanizmi	197
Терехова О. Е. Практическая готовность к профессиональной педагогической деятельности	204
Самиева Ш. Х. Инновационное развитие проектных навыков учащихся на основе креативного подхода	209
Ismatova N. The Significance of Toponyms: A Study of Cultural and Geographical Identity	216
Khasanova G. X. Organizational and pedagogical features of socio-cultural activities of graduate students	220

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲАМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙХ, ФИЛОСОФИЯ

Baratov B. Q. Boʻlajak oʻqituvchilarni uzluksiz maʼnaviy tarbiya jarayoniga tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari	226
Qurbanov J. A. Boʻlajak oʻqituvchilarda intellektual madaniyatini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	238
Хошимов И. Тарихий-маданий миллий меросни сақлашда ўқитувчининг роли	249

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Эргашев Ж. Б. Электрон ахборот таълим ресурсларини лойиҳалаш технологиялари	258
Qurbanov A. Boʻlajak muhandis-elektriklarda intellektual kompetensiyalarini rivojlantirish komponentlarining tarkibiy tuzilmasi	265
Ashurmatov R. Gʻ., Oʻtkirov Sh.X. Boʻlajak fizika oʻqituvchilarining metodik tayyorgarligiga oid muammolarning yechimlari boʻyicha olib borilgan tadqiqotlar va ularning tahlili	273
Iskandarov B. Q., Muqimov Sh. I. Muhandis-talabalarni kasbiy tayyorgarligida zamonaviy axborot texnologiyalarining roli	279
Abdullayev Sh. A. Raqamli texnologiyalar bugungi kun taʼlim samarasi	283
Sattarkulov K. R. Akademik litseylarda kvant fizikasini oʻqitishni ehtimoliy-statistik asosida takomillashtirish	288
Kamolov E. R. Noaniq maʼlumotlarning murakkab biotexnologik sistemalarga xos boʻlgan asosiy koʻrinishlari va turlari	292
Азимова Ф. Х. Нефть-газ саноатига оид терминлар типологияси	298
Obidova G. K. Ekologik taʼlim jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish	307
Авларова Н. М., Азизова Д. Г., Номозов Б. Ю. Исследование процесса вытеснения газа водой и конденсатом из гидрофильных и гидрофобных пористых сред	312
Ражабов Ш. Проблема оптимального управления, связанная с экологическими проблемами	317
Muydinjonov D. R., Muydinjonov Z. R., Djurayev I. I. Home tutor for mathematics	326
Muydinjonov D. R., Muydinjonov Z. R., Djurayev I. I. Mathematical economics	330
Muydinjonov D. R., Muydinjonov Z. R., Djurayev I. I. Mathematics and statistics	338

БАСЛАҰЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӘРБИЯ

Мансурова С. Р. Мактабгача ёшдаги болаларнинг гендер фарқлари ва ўзига хосликларини инобатга олиб ўқитиш: муаммо ва ечимлари	342
Musulmonova Sh. T. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari nutq o'tirish mashg'ulotlarida bolalarni mustaqil fikrlashga o'rgatish metodikasi	350
Абдумўминова Л. А. Maktabga tayyorgarlik guruhi bolalarining o'quv faoliyatida o'zini nazorat qilishni rivojlantirishning asosiy yondashishlari	355
Sheraliyeva M. A. Oilada va maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalarning munosabatlar kompetentsiyasi	361
Do'stov S. IV sinfda «tabiatshunoslik» fanini o'qitishda o'quvchi ekologik tafakkurini sinfdan tashqari mashg'ulotlarda shakllantirish	366
Kenjayeva S. I. Finlandiya ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari (xususan matematika fani doirasida)	373
Asadov N., Temurov S. Boshlang'ich matematika kursi nazariyasini o'qitishdagi innovatsiyalar va ilg'or xorijiy tajribalar	378
Eshmirzayev G'. Y. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini media vositalar orqali axborot kompetentligini rivojlantirish	383
Adizova N. B. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini divergent fikrlashini rivojlantirishda muammoli ta'lim texnologiyasining o'rni	387
Raxmatova F. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	394

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

Султанов Х. Э., Марасулова И. М. Тасвирий санъатни ўқитиш жараёнида мустақил таълимни ташкил этиш 399

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ХӘМ СПОРТ

Qosimov A. N. O'quvchilarda sport vositasida milliy identiklikni shakllantirishning pedagogik asoslari va imkoniyatlari	404
Ismailova A., Abdikamalov Kh. The process of teaching volleyball to central asian students with the help of interactive technologies	412

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

ТАСВИРИЙ САЪНАТНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Султанов Х. Э.

Чирчиқ давлат педагогика университети

Марасулова И. М

Чирчиқ давлат педагогика университети

Таянч сўзлар: мустақил таълим, тасвирий санъат, касбий ва ижодий фаолият, амалий кўникмалар, ҳамкорлик, ижодкорлик, таълим дастурлари, таълим сифати

Ключевые слова: самостоятельное образование, изобразительное искусство, профессионально-творческая деятельность, практические навыки, сотрудничество, творчество, образовательные программы, качество образования.

Key words: independent education, fine arts, professional and creative activity, practical skills, cooperation, creativity, educational programs, quality of education.

Замонавий таълимда талабаларнинг мустақил таълим жараёнини ташкил этиш уларнинг касбий маҳорати ва ижодкорлигини ривожлантиришда муҳим ўрин тутди. Айниқса, педагог-рассом мутахассислиги бўйича таҳсил оладиган талабаларнинг мустақил иш фаолиятини ташкил этиш катта аҳамиятга эга. Чунки тасвирий санъатни ўқитишнинг ўзига хос хусусиятлари мавжуд бўлиб, бу соҳада рақобатга чидамли кадр тайёрлаш учун ҳам илмий-педагогик ҳам ижодий кўникмаларини ривожлантириш керак. Бунинг учун жуда кўп вақт талаб қилинадиган жараён. Талабаларни мустақил таълимга фаоллаштирмасдан туриб, олдинга қўйилган мақсадга фақат аудиториядаги машғулотлар давомида эришиш мумкин эмас. Ҳозирги кунда талабаларни мустақил таълимга йўналтириш механизмларини ишлаб чиқиш барча соҳалар қатори тасвирий санъатда ҳам долзарб муаммолардан бири бўлиб турибди.

Президентимизнинг Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизими-ни 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида Фармонида талабаларда мустақил таълим олиш, танқидий ва ижодий фикрлаш, тизимли таҳлил қилиш, ўқув жараёнини амалий кўникмаларни шакллантиришга йўналтириш масалаларига катта эътибор қаратилганлигини кўрамиз. Мустақил таълимни ташкил этиш мавзусида жуда кўплаб тадқиқотлар қилинган. Хорижий олимлардан М.А. Фёдорова мустақил таъ-

лимни шакллантиришда назарий ва методик таъминлашга бағишланган ўз тадқиқотларида мустақил таълимни ушбу фаолият компетенциясини шакллантиришнинг меъёрий мазмунини белгиловчи таълим компетенцияларидан бири сифатида кўриб чиқиш тақлифини беради.

Маҳаллий тадқиқотчилардан М.Ғ. Келдиёрова талабалар мустақил фикрлашини ривожлантириш омили сифатида таъкидлар экан мустақил таълим топшириқларини талабаларнинг мантикий фикрлаши ва ижодкорлигини оширишига йўналтирадиган шаклда ишлаб чиқиш керак деган фикрни айтади. Дарҳақиқат мустақил таълим талабалардаги ижодкорлик кўникмаларининг ривожланишига ижобий таъсир кўрсатади. Ушбу мақолада биз тасвирий санъат соҳасида таълим олаётган талабаларнинг касбий ўсиши ва ижодий ривожланишига ёрдам берадиган мустақил таълимни ташкил этиш бўйича амалий ёндашувлар ва тавсияларни кўриб чиқамиз.

1. Тасвирий санъатда мустақил таълимни ташкил этиш:

- Дастурнинг таълим мақсадларига мос келадиган мустақил ишнинг мақсад ва вазифаларини аниқлаш.
- талабаларнинг касбий маҳоратини ва ижодий фикрлашни ривожлантиришни рағбатлантириш.
- талабаларнинг мустақил ишга нисбатан фаоллиги ва ташаббусини қўллаб-қувватлаш.

2. Мустақил таълимни амалга ошириш учун муҳит ва керакли ресурсларни ташкил этиш:

- мустақил иш учун зарур материаллар ва воситалар мавжудлиги ва улардан фойдаланиш имкониятини таъминлаш.
- талабалар учун қулай ва билимларни ўзлаштиришга илҳомлантирувчи муҳит яратиш.
- ижодий лойиҳалар учун замонавий технологиялар ва дастурий таъминотлардан фойдаланиш имкониятини таъминлаш.

3. Талабалар билан индивидуал ишлаш ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаш:

- мустақил таълимни ташкил этишда талабаларнинг индивидуал талаб ва қизиқишларини ҳисобга олиш.
- талабаларнинг мустақил ишлаш жараёнида ёрдам ва маслаҳатлар бериш.
- талабалар тараққиёти ва ривожланишини баҳолаш мақсадида фикр-мулоҳазалар ва тақлифларини ўрганиш учун мунтазам учрашувлар ташкил қилиш.

4. Жамоадаги ўзаро таъсирни рағбатлантириш:

- талабалар ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва тажриба алмашишни рағбатлантириш учун гуруҳ лойиҳалари ва ҳамкорликни ташкил қилиш.
- бошқа талабалар ижоди ва ўз ишларини муҳокама қилиш ҳамда танқид қилиш имкониятини яратинг.
- талаба-педагог-олим-ижодкор рассом тизимида ҳамкорликдаги илмий-тадқиқот ва иждодкорликни рағбатлантириш.

Мана шундай ташкил этилган мустақил таълим жараёнида талабалар касбий-ижодий фаолиятга йўналтиради. Талаба иқтидорига қараб ўз келажаги учун илмий-тадқиқот, педагогик, ижодий, маънавий-маърифий ва ташкилий йўналишлар бўйича мақсадни аниқлаштириб олади. Бу билан ўқитувчининг талаба билан ишлаш диапазони қисқаради, фикр алмашиш учун имкониятлари кенгаяди, таълим бериш жараёни осонлашади. Мустақил изланиш, янги материалларни ўзлаштириш, инновацион ғоялар устида ишлаш, ўз фикрини бошқаларга етказишга интилиш орқали талабалардаги касбий маҳорати шаклланади, мустақил ишга нисбатан фаоллиги ва ижодий фаолияти рағбатлантирилади. Таълимни ривожлантириш, ижодий экспериментларга оид ташаббуслари қўллаб-қувватланади.

Бунинг учун аввало, талабалар мустақил шуғулланишлари учун зарур материаллар ва керакли воситалар билан таъминлаш ҳамда талабаларнинг улардан фойдаланиши учун имконияти яратиш керак. Мустақил фаолият учун қулай мана шундай муҳит ўзлари учун қизиқарли билимларни ўзлаштиришга илҳомлантиради. Турли ижодий лойиҳалар устида ишлаш жараёнида замонавий технологиялар ва дастурий таъминотлардан фойдаланиш имконияти уларнинг фаоллигини оширади. Талабаларнинг индивидуал талаб ва қизиқишларини ҳисобга олган ҳолда мустақил таълимни ташкил яхши натижалар беради. Бунда албатта, ўқитувчи томонидан керакли ёрдам ва маслаҳатлар бериш муаммонинг ечимини топишга қийналган пайтларида талабаларга ишни давом эттириш учун моитивация беради. Фаолиятдаги ўзгариш ва ривожланишини баҳолаш мақсадида ташкил этилган учрашувлар талабалардаги фикр-мулоҳазалар ва таклифларини ўрганишга хизмат қилади.

Жамоа бўлиб янги лойиҳалар устида ишлаш асосида ўзаро ҳамкорлик кўникмалари шаклланади ва ўзаро тажриба алмашиши рағбатлантирилади. Талабаларнинг ижодий ишлари, лойиҳалар бўйича тақдимотларни муҳокама қилиш, бошқалар иши ва ўз ишларига нисбатан танқидий мулоҳазалар билдиришга имконият яратиш орқали хатосини тушуниб етиш, таҳлил қилиш кўникмаларини ривожлантирилади. Талабаларнинг тажрибали педагоглар, илмий-тадқиқот олиб бораётган олимлар ва таниқли иждодкор rassomлар билан учрашувларини ташкил этиш улардаги илмий-тадқиқот ва

ижодкорликка нисбатан рағбатлантиришга хизмат қилади. Мустақил таълимга йўналтириш талабаларнинг педагогик, ижодий, маънавий-маърифий ва ташкилий фаолият бўйича лаёқатини аниқлашга қаратилган яхлит ёндашув ва уларнинг қизиқишларини ҳар томонлама синчиклаб ўрганишни талаб қилади. Талабанинг қобилиятини аниқлашнинг бир неча усуллари мавжуд:

1. Педагогик фаолият:

- талабанинг методика дарси ва тўғараклардаги ўқитувчи ва устоз сифатида ўз тенгдошлари ва талабалар билан мулоқот фаолиятини кузатиш. Уларнинг тушунтириш, бошқаларга ўз фикрини аниқ етказиш, ишланмаларини бошқаларга тақдимот қила олиш малакасини баҳолаш.
- педагогик тайёргарлиги, дарс ёки тўғарак машғулотларини режалаштириш, ўқув материалларини ишлаб чиқиш ва рағбатлантирувчи ўқув муҳитини яратиш.

2. Ижодий фаолият:

- талабалар ижодий ишларини таҳлил қилиш ва баҳолаш, шу жумладан техник маҳорати, ғоянинг ўзига хослиги ва ифодалилиги.
- уларнинг ижодий ишлаш жараёнини таҳлил қилиш ва муҳокама қилиш, шу жумладан тадқиқот ишлари, ижодий фикрлаши ва қутилмаган вазиятларда муаммоларни ҳал қилиш лаёқати.

3. Маънавий-маърифий фаолият:

- маънавий-маърифий соҳадаги фаоллиги, жамиятдаги ижтимоий ўзгаришларга нисбатан ўз фикрига эгалиги.
- миллий қадриятларга нисбатан муносабати, воқелик ҳақидаги фикри ва унинг интеллектуал мазмунни бошқаларга етказиш қобилиятини баҳолаш.

4. Ташкилий фаолият:

- талабаларнинг кўргазмалар, тадбирлар ва бошқа бадий лойиҳаларни режалаштириш, мувофиқлаштириш ва ташкил этиш қобилиятини кузатиш.
- коммуникатив кўникмалар, жамоада ўзини тутиши, етакчилик қобилиятларини баҳолаш.

Бу жиҳатларнинг ҳар бири бўйича талабаларнинг қизиқишини баҳолаш учун тизимли кузатиш, ишларини таҳлил қилиш ва бевосита мулоқотни тақозо этади. Ҳар хил усулларни бирлаштири, турли соҳаларда талабаларнинг қобилиятлари ҳақида тўлиқ тасаввурга эга бўлишга ёрдам беради. Қобилиятлари ва лаёқатларини синчиклаб ўрганиш, талабалар билан ишлашни осонлаштиради. Тўғри қўйилган мақсад албатта, ўз натижасини

беради. Талабаларда мустақил таълим олиш, танқидий ва ижодий фикрлаш, тизимли таҳлил қилиш, ўқув жараёнида амалий кўникмаларни шакллантиришга йўналтириш уларнинг касбий ва ижодий жиҳатдан фаоллашишига сабаб бўлади.

Хулоса: тасвирий санъатни ўқитиш соҳасида мустақил таълим жараёнини ташкил этиш орқали талабалар касбий ва ижодий фаолиятга йўналтирилади. Мустақил таълим уларнинг истеъдодларни юзага чиқариш ва ушбу соҳада юқори малакали мутахассисларни шакллантириш имконини берувчи истиқболли ёндашув ҳисобланади.

Ушбу ёндашувнинг кейинги тадқиқотларда такомиллаштирилиши ва амалиётга татбиқ этилиши тасвирий санъат соҳасида талабаларни фаоллаштириш ва касбий фаолиятга тайёрлаш жараёнини оптималлаштиришга ёрдам беради.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони, 08.10.2019 йилдаги ПФ-5847-сон
2. Abduvoitovich, B. D. (2023). Tasviriy san'atda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati. So'ngi ilmiy tadqiqotlar nazariyasi, 6(4), 54-58.
3. Байметов, Б. Б., Собиров, С. Т., & Исматов, У. Ш. (2019). Проблемы профессиональнопедагогической подготовки учителей изобразительного искусства. Вестник науки, 1(7), 63-66.
4. Бердиев, Д. А. (2023). Кластер ҳамкорлигида ташкил этилган тасвирий санъат тўғрақларнинг таълим-тарбия соҳасидаги аҳамияти. INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION, 2(15), 13-18.
5. Eraliyevich, S. H. (2021). Shaping Students' Spiritual Worldviews Through Fine Arts. The American Journal of Social Science and Education Innovations, 3(05), 79-86.
6. Eraliyevich, S. K. (2020). The importance of a cluster in achieving efficiency of educational quality. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 8(11).
7. Имоматова, У. М. (2023, March). Композицияда эскиз бажариш орқали бадий тасаввурни ошириш. In International scientific research conference (Vol. 1, No. 12, pp. 13-17).
8. Келдиёрова М.Ғ. Мустақил таълимни самарали ташкил қилиш талабалар мустақил фикрлашини ривожлантириш омили сифатида // Замонавий таълим / Современное образование -2022, № 4. (113) -41-49 б.
9. Султанов, Х. Э. (2023). Zamonaviy ta'limda tasviriy san'atni o'qitish muammolari. Innovative developments and research in education, 2(15), 7-12.
10. Федорова М.А. Теория и методическое обеспечение формирования учебной самостоятельной деятельности студентов в вузе: дис.... д-ра пед. наук/ М. А. Федорова. - Орел, 2011. - 342 с.

РЕЗЮМЕ

Мақолада тасвирий санъатни ўқитиш соҳасида мустақил таълимни ташкил этиш орқали талабаларни касбий ва ижодий фаолиятга йўналтириш имкониятлари ёритиб берилди.

РЕЗЮМЕ

В статье освещаются возможности направления студентов на профессиональную и творческую деятельность путем организации самостоятельного образования в сфере обучения изобразительному искусству.

SUMMARY

The article highlights the possibilities of directing students to professional and creative activities by organizing independent education in the field of teaching fine arts.

ISSN 2181-7138

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеу институтының Ж. Орынбаев атындағы Қарақалпақстан филиалы

**«МУҒАЛЛИМ ҲАМ ҮЗЛИКСИЗ
БИЛИМЛЕНДИРИЎ»**

№ 4

Нөкис — 2023

Басып шығыўға жуўапкер:

А. Тилегенов

Баспаға таярлаған:

А. Тилегенов, Р. Утепов

Компьютерде таярлаған:

П. Реймбаев

Мәнзил: Нөкис қаласы, Ерназар Алакөз көшеси №54

Тел.: 224-23-00

e-mail: uzniiipnkkf@mail.uz,

mugallim-pednauk@mail.uz

www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz

Журналға келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жарияланған мақалалардан алынған үзіндилер «Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў» журналынан алынды, деп көрсетилиўи шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледі. Мақалада келтирилген мағлыўматларға автор жуўапкер.

Оригинал-макеттен басыўға рухсат етилди 12.07.2023. Форматы 70x100^{1/8}

«Таймс» гарнитурасында офсет усылында басылды.

Шәртли б.т. 29,5 . Нашр. т. Нұсқасы _____ Буйыртпа №